

VERORDENING VOORZIENINGEN WETHOUDERS, RAADSLEDEN EN FRACTIEASSISTENTEN 2014

De raad van de gemeente Oostzaan gelet op de artikelen 44, tweede en derde lid, 95 tot en met 99 en 147 van de Gemeentewet, gelet op het Rechtspositiebesluit wethouders en het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, besluit vast te stellen de volgende verordening

VERORDENING VOORZIENINGEN WETHOUDERS, RAADSLEDEN EN FRACTIEASSISTENTEN 2014

HOOFDSTUK 1. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 1.

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. commissie: een commissie als bedoeld in hoofdstuk V van de Gemeentewet;
- b. informatieronde: eerste informerende bijeenkomst van de raads- en commissieleden ten behoeve van het voorbereiden van de besluitvorming van de raad en het overleggen met het college of de burgemeester, een en ander zoals bedoeld in artikel 82 Gemeentewet;
- c. politieke ronde: tweede meningsvormende bijeenkomst van de raads- en commissieleden ten behoeve van het voorbereiden van de besluitvorming van de raad, een en ander zoals bedoeld in artikel 82 Gemeentewet;
- d. Rechtspositiebesluit wethouders: het Koninklijk Besluit van 22 maart 1994, Stb. 243;
- e. Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden: het Koninklijk Besluit van 22 maart 1994, Stb. 244;
- f. Regeling rechtspositie wethouders: de ministeriële regeling van 20 februari 2001, Stcrt. 41 als bedoeld in artikel 23 van het Rechtspositiebesluit wethouders;
- g. Verplaatsingskostenregeling 1989: het besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken van 20 oktober 1989, nr. AB87/74/U6DGMP/AV/FAR, Stcrt. 212;
- h. Reisregeling binnenland: het besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken van 16 maart 1993, nr. AB93/U280, Stcrt. 56;
- i. raadslid: lid van de gemeenteraad, niet zijnde wethouder;
- j. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet;
- k. fractieassistent: door de fractie voorgedragen en beëdigde vertegenwoordiger van de fractie, niet zijnde raadslid, die namens de fractie het woord mag voeren in de informatieronde respectievelijk politieke ronde;
- l. gemeentesecretaris: de secretaris, bedoeld in artikel 102 van de Gemeentewet.

HOOFDSTUK II VOORZIENINGEN VOOR RAADSLEDEN

Artikel 2 Vergoeding voor de werkzaamheden

De vergoeding voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, is gelijk aan het door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor gemeenteklasse tot 10.000 inwoners vastgestelde maximum.

Artikel 3 Vergoeding fractievoorzitterschap

1. Naast de vergoeding voor de werkzaamheden ontvangen fractievoorzitters voor de duur van hun voorzitterschap per jaar een toelage gelijk aan 1,2% van de vergoeding op jaarbasis en een toelage gelijk aan 0,4% van de vergoeding op jaarbasis voor elk lid dat de fractie buiten de fractievoorzitter telt. De toelagen tezamen bedragen ten hoogste 6,4% van de vergoeding op jaarbasis.
2. Voor de toepassing van het eerste lid stelt de burgemeester vast:
 - a. hoeveel leden een fractie telt;
 - b. de duur van het fractievoorzitterschap

Artikel 4 Onkostenvergoeding

1. De vergoeding voor aan de uitoefening van het raadslidmaatschap verbonden kosten is gelijk aan het bedrag voor gemeenteklasse tot 10.000 inwoners, vermeld in tabel II van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
2. Ten aanzien van een raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4, aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt, is in afwijking van het eerste lid de onkostenvergoeding gelijk aan het bedrag

voor gemeenteklasse tot 10.000 inwoners, vermeld in tabel III van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

Artikel 5 Berekening en betaling vaste vergoedingen

1. Hij die gedurende een gedeelte van het kalenderjaar raadslid is geweest ontvangt de vergoedingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, naar evenredigheid van het aantal dagen dat hij in dat jaar raadslid is geweest.
2. De betaling van de vergoedingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, geschiedt in maandelijks termijnen.

Artikel 6 Vergoeding voor waarneming voorzitterschap van de gemeenteraad

1. Een raadslid dat op grond van artikel 77 van de Gemeentewet meer dan 30 dagen onafgebroken het voorzitterschap van de gemeenteraad waarneemt, ontvangt voor die waarneming een toeslag van 8% van de in artikel 2 bedoelde vergoeding voor de werkzaamheden over de tijd van de waarneming.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de onkostenvergoeding, bedoeld in artikel 3.

Artikel 7 Reis- en verblijfkosten

1. Aan het raadslid worden de ten behoeve van de gemeente gemaakte reis –en verblijfkosten in verband met reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur vergoed. De indiening en toetsing vindt plaats bij en door het presidium.
2. De in het eerste lid bedoelde vergoeding betreft:
 - a. bij gebruik van openbare middelen van vervoer en van een taxi: een volleoeding van de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reiskosten;
 - b. bij gebruik van een eigen vervoermiddel: een vergoeding van de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reiskosten overeenkomstig het bepaalde in artikel 13, onderdeel b, van de Regeling rechtspositie wethouders.

Artikel 8 Cursus, congres, seminar of symposium

1. De kosten van deelname van een raadslid aan cursussen, congressen, seminars en symposia die in het gemeentelijk belang door of namens de gemeente worden aangeboden of verzorgd komen voor rekening van de gemeente.
2. Het raadslid dat wil deelnemen aan een cursus, congres, seminar of symposium dat niet door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd, dient daartoe een gemotiveerde aanvraag in bij het presidium. De aanvraag gaat vergezeld van inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie. De kosten komen voor rekening van de gemeente als het presidium bepaalt dat deelname van algemeen belang is in verband met de vervulling van het raadslidmaatschap.

Artikel 9 beschikbaarstellen tablet

1. Aan het raadslid wordt voor de uitoefening van het raadslidmaatschap op aanvraag een tablet en noodzakelijke software in bruikleen ter beschikking gesteld.
2. Het raadslid ondertekent voor de bruikleen een bruikleenovereenkomst met de gemeente.

Artikel 10 Fietsregeling

Het raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4, aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt kan deelnemen aan de fietsregeling als bedoeld in artikel 37 van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001. Naar keuze van het raadslid wordt de raadsvergoeding dan wel vaste onkostenvergoeding vermindert met de vergoeding voor de fiets als bedoeld in de Uitvoeringsregeling.

1. Gelet op het bepaalde in artikel 99 van de Gemeentewet bestaat geen aanspraak op enige vergoeding van de gemeente.

Artikel 11 Verlaging vergoeding werkzaamheden bij arbeidsongeschiktheid

De vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in artikel 2, kan op verzoek van een raadslid worden verlaagd in het geval hij een uitkering ontvangt in verband met gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid.

Artikel 12 Compensatie korting werkloosheidsuitkering

1. In het geval een raadslid een uitkering op grond van de Werkloosheidswet ontvangt en de na toepassing van artikel 20 van die wet ontstane korting op deze uitkering ten gevolge van het uitoefenen van het raadslidmaatschap meer bedraagt dan de in artikel 2 bedoelde vergoeding voor de werkzaamheden die het raadslid ontvangt, wordt deze vergoeding ten laste van de gemeente verhoogd tot het bedrag van bedoelde korting.

2. In het geval dat een raadslid een uitkering op grond van het Besluit Werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel ontvangt en de na toepassing van artikel 6, vierde lid, van dat besluit ontstane korting op deze uitkering ten gevolge van het uitoefenen van het raadslidmaatschap meer bedraagt dan de in artikel 2 bedoelde vergoeding voor de werkzaamheden die het raadslid ontvangt, wordt deze vergoeding ten laste van de gemeente verhoogd tot het bedrag van bedoelde korting.

Artikel 13 Ziektekostenvoorziening

1. De tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering bedraagt per jaar het bedrag als bedoeld in artikel 11 van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
2. In het geval een raadslid gedurende een gedeelte van het kalenderjaar lid van de raad is geweest ontvangt hij de tegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, naar evenredigheid van het aantal dagen dat hij in dat jaar raadslid is geweest.
3. De betaling van de tegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, geschiedt in maandelijkse termijnen.

Artikel 14 Voorzieningen bij tijdelijk ontslag wegens zwangerschap en bevalling of ziekte

1. De artikelen 2 tot en met 4, 7 tot en met 12 blijven van toepassing op het raadslid aan wie ingevolge artikel X 10 van de Kieswet tijdelijk ontslag is verleend wegens zwangerschap en bevalling of ziekte, met dien verstande dat de onkostenvergoeding die dit raadslid op grond van artikel 3, eerste of tweede lid, ontvangt de helft bedraagt van het bedrag dat op grond van die bepalingen van toepassing is.
2. De artikelen 1 tot en met 7 en 9 tot en met 12 van deze verordening zijn van toepassing op raadsleden die tijdelijk worden benoemd ter vervanging van een raadslid dat ingevolge artikel X10 van de Kieswet tijdelijk ontslag heeft verkregen wegens zwangerschap en bevalling of ziekte.

HOOFSTUK III VOORZIENINGEN VOOR WETHOUDERS

Artikel 15 Onkostenvergoeding

De vergoeding voor aan de uitoefening van het wethouderschap verbonden kosten is gelijk aan het bedrag voor gemeenteklasse tot 10.000 inwoners, vermeld in artikel 25 van het Rechtspositiebesluit wethouders.

Artikel 16 Reiskosten woon-werkverkeer

De tegemoetkoming voor het reizen tussen zijn woning en de plaats van tewerkstelling van de wethouder is gelijk aan de vergoeding bedoeld in artikel 3 van de Regeling rechtspositie wethouders.

Artikel 17 Zakelijke reis –en verblijfkosten

Aan de wethouder wordt naast de tegemoetkoming, bedoeld in artikel 12 vergoeding verleend voor reiskosten ter zake van andere dan de in artikel 12 bedoelde reizen ten behoeve van de gemeente gemaakt.

De vergoeding betreft:

- a. bij gebruik van openbare middelen van vervoer: een volledige vergoeding van de reiskosten;
- b. bij gebruik van een eigen personenauto: de vergoeding als bedoeld in artikel 4 onderdeel b van de Regeling Rechtspositie wethouders.
- c. een vergoeding van de noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten;
- d. Op aanvraag worden de reiskosten voor de zakelijke reizen van de wethouder gesaldeerd overeenkomstig de regeling voor gemeentelijk personeel. Indien geen regeling als bedoeld in de eerste volzin is vastgesteld vindt op aanvraag saldering van de reiskosten voor de zakelijke reizen van de wethouder plaats overeenkomstig artikel 4a van de Reisregeling binnenland en artikel 13a van de krachtens het Verplaatsingskostenbesluit 1989 vastgestelde Verplaatsingskostenregeling 1989.

Artikel 18 Cursus, congres, seminar of symposium

1. De kosten van deelname van een wethouder aan cursussen, congressen, seminars en symposia die in het gemeentelijk belang door of namens de gemeente worden aangeboden of verzorgd komen voor rekening van de gemeente.
2. De wethouder die wil deelnemen aan een cursus, congres, seminar of symposium dat niet door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd, dient daartoe een gemotiveerde aanvraag in. De aanvraag gaat vergezeld van inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie. De kosten komen voor rekening van de gemeente als deelname van algemeen belang is in verband met de uitoefening van het ambt van wethouder.

Artikel 19 Tablet

1. Aan de wethouder wordt voor de uitoefening van zijn ambt op aanvraag een tablet in bruikleen ter beschikking gesteld.
2. De wethouder ondertekent voor de bruikleen een bruikleenovereenkomst.

Artikel 20 Mobiele telefoon

1. Op aanvraag wordt de wethouder voor uitsluitend de uitoefening van zijn ambt een mobiele telefoon in bruikleen ter beschikking gesteld.
2. De wethouder ondertekent daartoe een bruikleenovereenkomst.

Artikel 21 Fietsregeling

1. De wethouder kan deelnemen aan de fietsregeling als bedoeld in artikel 37 van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001. Naar keuze van de wethouder wordt de bezoldiging dan wel vaste onkostenvergoeding dan wel eindejaarsuitkering verminderd met de vergoeding voor de fiets als bedoeld in de Uitvoeringsregeling.
2. Gelet op het bepaalde in artikel 44 van de Gemeentewet bestaat geen aanspraak op enige vergoeding van de gemeente.

Artikel 22 Reis- pensioenkosten en verhuiskosten bij benoeming

De wethouder die bij benoeming nog niet over woonruimte in de gemeente beschikt heeft ten laste van de gemeente aanspraak op vergoeding van:

- a. reis- en pensioenkosten overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 van de Regeling rechtspositie wethouders;
- b. verhuiskosten in verband met de benoeming als wethouder overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van de Regeling rechtspositie wethouders.

HOOFDSTUK IV VOORZIENINGEN VOOR FRACTIEASSISTENTEN

Artikel 23 Toelating fractieassistenten

1. Iedere fractie in de raad van Oostzaan vertegenwoordigd mag maximaal vijf fractieassistenten aanmelden bij de griffier. Waarbij aan het volgende moet worden voldaan:
 - a) Alle fractieassistenten krijgen spreekrecht.
 - b) Er worden maximaal drie l-pads per fractie voor de fractieassistenten in bruikleen gegeven.
 - c) De totale vergoeding aan de fractieassistenten per fractie is gebaseerd op het aantal van drie.
2. De aanmelding gaat vergezeld van een opgave van nevenactiviteiten
3. De griffier brengt iedere aanmelding van een fractieassistent met de daarbij door de aangemelde persoon opgegeven betrekkingen direct ter kennis van de raad.
4. Fractieassistenten leggen na aanmelding zo spoedig mogelijk de eed of (belofte) af bij de burgermeester en ondertekenen een verklaring fractieassistent, zoals opgenomen in de bijlage.
5. Het bepaalde over de onverenigbare betrekkingen in artikel 13 lid 1 en lid 3 van de Gemeentewet en over verboden handelingen in artikel 15 van de Gemeentewet is voor een fractieassistent van overeenkomstige toepassing. De gemeenteraad kan ontheffing verlenen, voor zover het betreft de in artikel 15 lid 1 onder d genoemde handelingen.
6. Voor het fractieassistentenschap is vereist dat men ingezet van de gemeente is, de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en niet is uitgesloten van het kiesrecht.
7. Eventuele wijzigingen in de door de fractieassistent beklede andere functies, die na de aanmelding optreden, deelt de betreffende fractieassistent direct schriftelijk mede aan de griffier. De griffier brengt deze wijzigingen direct ter kennis van de raad.
8. Een fractieassistent dient te voldoen aan de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet, aan het Reglement van de informatieronde en politieke ronde van de gemeente Oostzaan, alsmede aan de 'Gedragscode voor integer handelen voor bestuurders gemeente Oostzaan'.
9. Met het beëindigen van een zittingsperiode van de raad vervallen de aanmeldingen van alle fractieassistenten.

Artikel 24 Vergoeding

1. Een fractieassistent ontvangt voor het bijwonen van de informatieronde en/of politieke ronde en/of vergaderingen van de Rekenkamercommissie een vergoeding van € 40,- per bijeenkomst.
2. Geen vergoeding ontvangt degene die zitting heeft in een informatieronde en/of politieke ronde
 - a. als wethouder;
 - b. als raadslid;

- c. uit hoofde van een ambtelijke of bestuurlijke hoedanigheid dan wel van een functie bij een instelling die grotendeels van overheidswege wordt gesubsidieerd;
 - d. als vertegenwoordiger van een belanghebbende instelling, organisatie of groepering, tenzij het lidmaatschap van de commissie tevens in belangrijke mate het gemeentelijk belang dient
3. Uitbetaling van de vergoeding vindt plaats per kwartaal op declaratiebasis en/of aan de hand van presentielijsten.
 4. Een rechthebbende kan bij schriftelijk verzoek afzien van een vergoeding.

Artikel 25. Rechten en plichten

- a. Een fractieassistent ondersteunt het werk van de fractie en kan namens de fractie deelnemen aan de informatieronde en/of politieke ronde van de raad en overige door de raad ingestelde commissies/werkgroepen;
- b. Een fractieassistent heeft het recht tot inzage in alle aan de raad beschikbaar gestelde stukken.
- c. Een fractieassistent heeft de plicht tot geheimhouding indien en voor zover deze verplichting voor raadsleden geldt. Hij neemt met betrekking tot de stukken die hij inziet en ten aanzien van zaken en personen dezelfde zorgvuldigheid in acht als van raadsleden wordt verwacht.
- d. Een fractieassistent heeft het recht op aanvullende voorzieningen zoals die aan raadsleden worden verstrekt.

Artikel 26 beschikbaarstellen tablet

1. Aan de fractieassistent wordt voor de uitoefening van het raadslidmaatschap op aanvraag een tablet en noodzakelijke software in bruikleen ter beschikking gesteld, met in acht name van het bepaalde in artikel 23, lid 1 onder b.
2. De fractieassistent ondertekent voor de bruikleen een bruikleenovereenkomst met de gemeente

Artikel 27 Reiskosten

Aan een fractieassistent, uitgezonderd personen zoals genoemd in art. 23 lid 2 van deze verordening worden de reiskosten voor het bijwonen van de vergaderingen vergoed, die wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen in het rechtspositiebesluit.

Artikel 28 Excursie of reis

1. Het presidium kan een commissie uit de gemeenteraad toestemming verlenen voor een excursie of reis buiten de gemeentegrenzen. Het presidium kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.
2. De in het eerste lid bedoelde excursie of reis wordt door of vanwege de gemeente georganiseerd.
3. De in redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten komen voor rekening van de gemeente.

Artikel 29. Beëindiging fractieassistentschap

Het fractieassistentschap eindigt:

- a. op verzoek van de fractieassistent zelf;
 - b. naar aanleiding van een schriftelijke kennisgeving van de fractie die de fractieassistent heeft aangewezen, aan de griffier;
 - c. wanneer er niet meer wordt voldaan aan de vereisten genoemd in artikel 24 van deze verordening;
 - d. met ingang van de dag waarop de fractieassistent geen ingezetene meer is van de gemeente Oostzaan;
- e. door een besluit van de gemeenteraad wanneer zich naar het oordeel van de raad zwaarwichtige redenen of omstandigheden voordoen die beëindiging van een fractieassistentschap rechtvaardigen

HOOFDSTUK V. DE PROCEDURE VAN DECLARATIE

Artikel 30 Betaling van kosten

Betaling van kosten op grond van deze verordening vindt plaats door

- a. betaling uit eigen middelen; of
- b. rechtstreekse toezending van de factuur aan de gemeente

Artikel 31 Declaratie van vooruit betaalde kosten

1. Voor de vergoeding van de kosten, wordt gebruik gemaakt van een declaratieformulier die tevens van toepassing is voor het personeel van de gemeente Oostzaan, waarvan het model door het college is vastgesteld, indien deze kosten uit eigen middelen vooruit zijn betaald.
2. Het declaratieformulier wordt volledig ingevuld en ondertekend. Het raadslid, onderscheidenlijk de wethouder of de fractieassistent dient het declaratieformulier binnen 2 maanden bij de griffier in, onder bijvoeging van de originele bewijsstukken.

Artikel 32 Rechtstreekse facturering bij de gemeente

1. De vergoeding van kosten kan plaatsvinden door rechtstreekse toezending van de door het raadslid, onderscheidenlijk de wethouder of de fractieassistent voor akkoord ondertekende factuur aan de gemeente.
2. Verantwoording van deze wijze van vergoeding vindt schriftelijk plaats.

HOOFDSTUK VI CITEERTITEL EN INWERKINGTREDING

Artikel 33 Intrekking oude regeling

Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden uit 2008 wordt met de vaststelling van deze verordening ingetrokken.

Artikel 35 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 2 juni 2014.

Artikel 36 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: **VERORDENING VOORZIENINGEN WETHOUDERS, RAADSLEDEN EN FRACTIEASSISTENTEN 2014**

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 2 juni 2014,

E.H.M. Ouwehand-Brussel P.J. Möhlmann

griffier voorzitter

Bijlagen

Verklaring fractieassistent

Ondergetekende,

geboren op te

aangemeld als fractieassistent door de fractie van

verklaart dat hij/zij om voor de functie van fractieassistent in aanmerking te komen, direct of indirect aan geen persoon, onder welke naam of voorwendsels ook, enige giften of gaven beloofd of gegeven heeft.

Hij/zij verklaart, dat hij/zij om iets hoegenaamd in deze functie te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken zal aannemen, direct of indirect.

Hij/zij verklaart, dat hij/zij in de functie van fractieassistent de werkzaamheden eerlijk en in overeenstemming met het bepaalde in de verordening voorzieningen wethouders, raadsleden en fractieassistenten en de gedragscode zal vervullen en dat hij/zij de belangen van de gemeente Oostzaan met al zijn/haar vermogen zal voorstaan en bevorderen.

Plaats

Datum

Handtekening

TOELICHTING

ALGEMEEN

Wettelijke regelingen

De regeling van de rechtspositie van wethouders, raadsleden en leden van gemeentelijke commissies vindt op drie of vier niveaus plaats, te weten bij wet, AMvB, ministeriële regeling (alleen wethouders) en gemeentelijke verordening. Wettelijk is voor wethouders in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) de uitkering na aftreden en het pensioen geregeld. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden moet worden geregeld bij AMvB. Daartoe zijn totstandgekomen het Rechtspositiebesluit wethouders en het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. Enkele vergoedingen voor wethouders die gelijk zijn die voor rijksambtenaren, maar voor hen voorheen in verschillende regelingen waren opgenomen waarnaar in het verleden werd verwezen, zijn om pragmatische redenen sinds 1 januari 2004 opgenomen in een ministeriële regeling, de Regeling rechtspositie wethouders. In deze wetten en nadere regelgeving zijn alle

voor de rechtspositie van belang zijnde onderwerpen geregeld. Een aantal voorzieningen, zoals de hoogte van de bezoldiging en de verschillende onkostenvergoedingen, is in de rechtspositiebesluiten overwegend geregeld in dwingende bepalingen. Voor secundaire voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een regeling

tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering of een uitkering bij aftreden als raadslid, geldt dat de gemeente de vrijheid heeft om deze voorzieningen te treffen.

Hoofdpijnen gemeentelijke verordening

In de verordening zijn bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van wethouders, raadsleden en leden van gemeentelijke commissies. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en genoemde rechtspositiebesluiten. Buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend genieten de wethouders als zodanig geen inkomsten, in welke vorm dan ook, ten laste van de gemeente (artikel 44 van de

Gemeentewet). Dit betekent dat de rechtspositionele aanspraken voor zittende wethouders uitsluitend te vinden zijn in respectievelijk de Gemeentewet, het Rechtspositiebesluit wethouders, de Regeling rechtspositie wethouders en de plaatselijke Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden. Gewezen wethouders ontlenen hun aanspraak op een ontslaguitkering en pensioen aan de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers. Een soortgelijke bepaling als artikel 44 is voor raads- en commissieleden opgenomen in artikel 99 van de Gemeentewet. Het tweede lid van die bepaling voegt daaraan toe dat bij gemeentelijke verordening aan raads- en commissieleden voordelen, anders dan in de vorm van vergoedingen en tegemoetkomingen, mogen worden toegekend.

Daarvoor is wel de goedkeuring van gedeputeerde staten vereist. De rechtspositionele aanspraken voor raads- en commissieleden zijn dan ook uitsluitend te vinden zijn in respectievelijk de Gemeentewet, het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden en de plaatselijke Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden.

Afzonderlijke verordeningen

Sommige gemeenten geven er de voorkeur aan de lokale regeling voor wethouders en voor raads- en commissieleden in afzonderlijke verordeningen op te nemen. Daartegen bestaat geen bezwaar. In dat geval bestaat de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden uit de hoofdstukken I, II, IV, V en VI van de

voorbeeldverordening en de Verordening rechtspositie wethouders uit de hoofdstukken I, III, V en VI van de voorbeeldverordening.

De verordening bevat bepalingen inzake:

- de beloning voor de werkzaamheden van raads- en commissieleden, waarbij is op te merken dat voor wethouders niets is opgenomen omdat hun bezoldiging uitputtend is geregeld in het Rechtspositiebesluit wethouders;
- een vaste algemene onkostenvergoeding voor wethouders en raadsleden ;
- reis- en verblijfkosten van wethouders, raads- en commissieleden, waarbij voor wethouders een onderscheid is gemaakt tussen woon-werkverkeer en zakelijke reizen;
- reis- en pensionkosten en verhuiskosten van de bij benoeming verhuisplichtige wethouder
- beschikbaarstelling van computer- en communicatieapparatuur aan wethouders, raads- en commissieleden en faciliteiten in de vorm van deelname van wethouders, raads- en commissieleden aan cursussen, congressen e.d.;
- een aantal secundaire voorzieningen voor raadsleden, zoals voor zowel wethouders als raadsleden zoals de spaarloonregeling of levensloopregeling;
- de procedure van declareren.

De arbeidsverhouding van de wethouder en het raadslid

Raadsleden zijn niet in dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet, Ziektewet en WIA. Raadsleden worden ook niet aangemerkt als werknemer in de zin van de Zorgverzekeringswet en hebben derhalve op grond van die wet geen recht op vergoeding door de gemeente van de over de raadsvergoeding verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage in de kosten van de basisverzekering. Als gevolg van een wijziging van artikel 11 van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden van 6 december 2006 (Stb. 2006, 660) kan de raad echter bij verordening wel een tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering worden toegekend.

Daardoor is tegemoet gekomen aan de inhouding van de inkomensafhankelijke bijdrage. Omdat er geen dienstbetrekking met de gemeente is vallen raadsleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964

maar worden hun inkomsten getoetst aan de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kan een raadslid opteren voor de loonbelasting door te kiezen voor het fictief werknemerschap (zie hieronder).

Wethouders zijn sinds de dualisering van het gemeentebestuur ingevolge de Ambtenarenwet als benoemde bestuurders in openbare dienst aangesteld en vallen onder de werking van die wet. Echter de bepalingen over het materiële ambtenarenrecht uit de Ambtenarenwet zijn niet van toepassing op wethouders. Hun rechtspositie wordt, zoals hiervoor is aangegeven, beheerst door specifieke wet- en regelgeving. De

aanstelling in openbare dienst houdt voor de toepassing van de fiscale wetgeving in dat sprake is van een arbeidsverhouding die als dienstbetrekking wordt aangemerkt. Dit betekent dat wethouders direct onder de werking van de Wet op de loonbelasting vallen. Er is sinds de dualisering van het gemeentebestuur derhalve geen mogelijkheid meer om wel of niet voor de loonbelasting te opteren. Wethouders vallen niet onder de

werking van de Ziektewet, Werkloosheidswet en WIA. Evenmin geldt voor hen de pensioenvoorziening bij het ABP. Wachtgeld na aftreden en ouderdoms- en nabestaandenpensioen zijn voor wethouders geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Wethouders zijn werknemers in de zin van de

Zorgverzekeringswet en hebben derhalve op grond van die wet recht op vergoeding door de gemeente van de over hun bezoldiging verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage in de kosten van de basisverzekering.

De loon- en inkomstenbelasting

Opting in regeling

Raadsleden kunnen opteren voor de loonbelasting. Het raadslid kan met de gemeente overeenkomen dat deze loonheffing inhoudt. Dat wordt de "opting in regeling" genoemd. De administratie van de gemeente is zodanig ingericht dat wordt voldaan aan de daaraan gestelde wettelijke eisen. In een gezamenlijke verklaring melden de gemeente en het raadslid aan de Belastingdienst dat wordt geopteerd voor de

loonbelasting. Als gezamenlijk wordt gekozen voor het loonbelastingstelsel dan draagt de gemeente de ingehouden loonheffing af aan de Belastingdienst. Omdat een raadslid geen werknemer in de formele zin van het woord is, valt hij zoals gezegd vanwege het raadslidmaatschap niet onder de sociale zekerheidswetgeving. Om die reden worden over de raadsvergoeding ook geen premies sociale zekerheid ingehouden. De inkomsten worden als loon belast in box 1. Het raadslid hoeft in dat geval geen administratie bij te houden. Kosten die worden gemaakt kunnen niet worden afgetrokken. Wel kan de gemeente onder voorwaarden bepaalde vergoedingen onbelast verstrekken en bepaalde faciliteiten onbelast in bruikleen beschikbaar stellen.

Genoemd kunnen worden de vergoeding van reis- en verblijfkosten en de zakelijke deelname aan cursussen en congressen. Er zijn ook vergoedingen die niet belastingvrij kunnen worden verstrekt. Deze vergoedingen worden gebruteerd toegekend waardoor na inhouding van de loonheffing de netto bedoelde vergoeding resteert. Het meest duidelijke voorbeeld is de onkostenvergoeding, die aan raadsleden die gekozen hebben voor 'opting-in' als een bruto bedrag wordt verstrekt. Raadsleden die gekozen hebben voor de standaard regeling ontvangen een lager bedrag dat vergelijkbaar is met het netto resultaat van de bruto vergoeding. Raadsleden kunnen ook deelnemen aan de spaarloonregeling of de levensloopregeling en de fietsregeling.

Fiscale standaardpositie

Als niet voor de loonbelasting wordt geopteerd dan geldt voor het raadslid dat hij voor de Wet inkomstenbelasting 2001 resultaat uit een werkzaamheid geniet. In dat geval is het winststelsel van toepassing. Betrokkene moet dan alle ontvangsten verantwoorden als winst en kan de gemaakte kosten daarop in mindering brengen. Raadsleden die gekozen hebben voor de standaard regeling zullen dan ook over het lagere bedrag dat zij als onkostenvergoeding ontvangen inkomstenbelasting moeten betalen, tenzij

zij aan de hand van bewijsmateriaal aan kunnen tonen dat de vergoeding is besteed aan onkosten voortvloeiend uit het raadslidmaatschap. Zij kunnen niet deelnemen aan de spaarloonregeling en de levensloopregeling en fietsregeling. Betrokkenen kunnen bij de aangifte inkomstenbelasting hun werkelijke beroepskosten, met inachtneming van een aantal wettelijke beperkingen en normeringen, in mindering brengen op hun belastbaar inkomen (belastbare resultaat). De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen op grond van deze verordening aan de Belastingdienst te melden middels een opgave IB47. Verstrekkingen moeten naar de waarde in het economische verkeer worden opgegeven. Het daadwerkelijk zakelijk gebruik leidt dan tot aftrek. Ook voor de hoogte van de vaste kostenvergoeding maakt het verschil uit of het raadslid wel of niet heeft geopteerd voor de loonbelasting.

Eénmalige keuze per zittingsperiode

Zoals hierboven naar voren is gekomen kan de keuze om al of niet te opteren voor de loonbelasting voor het raadslid ingrijpende gevolgen hebben. De beslissing om voor de loonbelasting te opteren kan eenmaal per zittingsperiode worden gemaakt en geldt in beginsel voor de (resterende) zittingsperiode. Wel kan betrokkene als spijtoptant terugkomen op deze beslissing voor de resterende periode. Opteren voor de loonbelasting hoeft niet bij aanvang van de zittingsperiode te gebeuren maar kan ook gedurende de zittingsperiode voor de resterende periode.

De vergoedingssystematiek

Voor de uitoefening van het politieke ambt moeten bestuurders niet het eigen inkomen hoeven aan te spreken. Een adequate vergoedingssystematiek is daarom van belang. Waar er functionele uitgaven zijn, verdient het aanbeveling terughoudend te zijn met een financieringswijze waarin de bestuurder deze uit eigen middelen vooruit betaalt en de gemeente ze terugbetaalt. Eigen middelen en publieke middelen moeten zoveel mogelijk gescheiden worden gehouden. Vanuit die overweging heeft het de voorkeur de

kosten direct in rekening te brengen bij de gemeente. Aan de mogelijkheid om zo nodig declaraties in te dienen zal echter behoefte blijven bestaan. Als vergoedingssystematiek is gekozen voor de volgende wijze van redeneren:

- welke voorzieningen worden aangeboden door de organisatie (bedrijfsvoering en bestuurskosten);
- welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor de uitoefening van het ambt, maar zijn niet rechtstreeks aan te bieden door de organisatie;
- kan voor deze voorzieningen nog een onbelaste vergoeding worden aangeboden (indien de loonbelasting geldt);
- voor voorzieningen die niet onbelast aangeboden kunnen worden, kan een (bruto) vergoeding worden verstrekt.

Concreet betekent deze vergoedingssystematiek het volgende.

Voorzieningen die zijn ondergebracht in de bedrijfsvoering

- bruikleen van computer- en communicatieapparatuur;
- deelname aan cursussen en congressen e.d.

De zakelijke uitgaven hoeven niet te worden voorgeschoten door de wethouder of het raadslid maar worden direct door de gemeente voldaan en de voorzieningen worden om niet in bruikleen gegeven. Zij vallen derhalve buiten de vergoedingsfeer.

Voorzieningen die niet in de bedrijfsvoering zitten maar onbelast kunnen worden vergoed

Voor een aantal zakelijke uitgaven, zoals reis- en verblijfkosten, blijft het systeem overeind dat de gedane zakelijke uitgaven de wethouder of het raadslid op basis van declaratie worden vergoed. Deze kunnen, als is voldaan aan de gestelde voorwaarden, onbelast worden vergoed.

Voorzieningen die niet in de bedrijfsvoering zitten en niet onbelast kunnen worden vergoed

Voor een aantal andere beroepskosten wordt een vaste (bruto) kostenvergoeding verstrekt. In de toelichting op de artikelen 3 en 14 is aangegeven om welke beroepskosten het gaat. Voor raadsleden die niet voor de loonbelasting hebben geopteerd geldt dezelfde systematiek maar zijn de fiscale gevolgen anders.

Zij dienen alle vergoedingen en verstrekkingen naar de waarde in het economische verkeer als opbrengst te verantwoorden. Omdat zij hun werkelijk gemaakte kosten fiscaal kunnen verrekenen worden hun vergoedingen niet gebruteerd toegekend.

Controle en verantwoording

Voor de bestuurlijke uitgaven is - net als voor de besteding van alle andere publieke middelen - transparantie van groot belang. Daartoe dienen enerzijds inzichtelijke regels en richtlijnen die voor het vergoedingen- en voorzieningenstelsel gelden en anderzijds een duidelijke verantwoording van het daadwerkelijk gebruik. Op deze wijze kan worden voorkomen dat er onnodige discussies plaatsvinden omtrent het gebruik van onkostenregelingen of voorzieningen door gemeentebestuurders en over de eventueel verschuldigde belasting. Dat is ook in hun belang omdat zij hun functie moeten kunnen uitoefenen zonder te worden gehinderd door onzekerheden omtrent de financiering van de functionele uitgaven. Daartoe is vereist dat er een zodanig sluitende financiële en administratieve organisatie is ingericht dat er vertrouwen kan bestaan omtrent de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven.

In hoofdstuk V is in verband hiermee, in aanvulling op de in de beheers- en controleverordening vastgestelde regels, een aantal belangrijke procedures vastgelegd over rechtstreekse facturering van functionele uitgaven, declaratie van vooruit betaalde kosten en het gebruik van creditcards. Daarnaast zijn er in de bruikleenovereenkomsten heldere afspraken vastgelegd over het gebruik van computer-

en

communicatieapparatuur die beschikbaar wordt gesteld voor de uitoefening van de politieke functie. In aanvulling hierop is een gedragscode ontwikkeld waarin nadere gedragsregels zijn vastgelegd. Daarbij gaat het onder meer om afspraken omtrent de bestuurlijke uitgaven die in aanmerking komen voor bespreking en zonodig besluitvorming in het college. In die gedragscode is ook het beleid rond de bekostiging van zakendiners met derden opgenomen. Verder zijn er aanvullende administratieve procedures beschreven over de afwikkeling van declaraties en facturen en de daarbij te hanteren verdeling van verantwoordelijkheden en hoe bijvoorbeeld om te gaan met interpretatie- of meningsverschillen.